

RPO-602554/08

Warszawa, dnia 22 grudnia 2008 r.

RPO-602554-VII-706/08/MM/KMP

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2008 -12- 22
ZAL.	NR 1195118

Informacja
o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw
Obywatelskich w Zakładzie Karnym w Opolu

1. Wprowadzenie.

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 25 listopada 2008 r. do Zakładu Karnego w Opolu, przy ul. Partyzanckiej 72 (zwanego dalej Zakładem lub ZK) udali się przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich: Zbigniew Kuźma - główny specjalista, dr Natalia Kłaczyńska - starszy specjalista (Zespół Terenowy we Wrocławiu BRPO), Marcin Mazur - starszy radca, Marcin Kusy - radca, Grzegorz Dorosławski - ^{radca} ~~referent prawny~~ (prawnicy) oraz Justyna Józwiak - radca (politolog). Wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji, przedstawiciele Rzecznika sprawdzili na miejscu sposób traktowania osób pozbawionych wolności, dokonując oceny pod względem ochrony osadzonych przed torturami oraz okrutnym, nieludzkim i poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzając wizytację zapobiegawczą Krajowego Mechanizmu Prewencji przedstawiciele Rzecznika:

- wysłuchali informacji o funkcjonowaniu Zakładu i jego podstawowych problemach, udzielonej przez dyrektora jednostki - mjr Dariusza Kownackiego;
- dokonali oglądu całej jednostki, w tym obejrzeliby wybrane losowo cele mieszkalne, stołówkę i pomieszczenie do przygotowywania posiłków, celę zabezpieczającą, bibliotekę, łaźnie i sanitariaty, świetlice, salę widzeń, pomieszczenia do ćwiczeń fizycznych, pomieszczenia ambulatorium i 2 cele dla

osób chorych, kaplicę, miejsce do palenia wyrobów tytoniowych, pomieszczenia warsztatowe, tereny rekreacyjno - sportowe;

- przeprowadzili w czasie wizytacji cel mieszkalnych i innych pomieszczeń rozmowy ze skazanymi oraz z funkcjonariuszami i pracownikami Zakładu;
- przeprowadzili na podstawie kwestionariusza, rozmowy w cztery oczy z 10 dobranymi osadzonymi, w tym z trzema osadzonymi młodocianymi; nie przyjęto żadnych skarg.

Po wykonaniu powyższych czynności pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowali dyrektora Zakładu o wynikach dokonanych ustaleń, a także wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

Ponadto, po zakończeniu wizytacji przeanalizowano pod kątem zgodności z obowiązującymi normami prawa porządek wewnętrzny w Zakładzie Karnym w Opolu oraz porządek wewnętrzny w oddziale tymczasowego zakwaterowania skazanych w Ośrodku Doskonalenia Kadr SW w Turawie (dalej ODK SW), które obowiązują od dnia 1 września 2008 r. oraz regulamin porządkowy zakładu opieki zdrowotnej ZK w Opolu, obowiązujący od 1 listopada 2008 r.

Analizie poddane zostały także: sprawozdanie z wizytacji jednostki przeprowadzonej w dniu 31 sierpnia 2007 r. przez sędziego penitencjarnego; analiza stanu ładu, dyscypliny i nastrojów w Zakładzie Karnym w Opolu w roku 2006 i 2007; protokół kontroli sanitarnej przeprowadzonej w dniu 14 listopada 2008 r. przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Opolu.

2. Charakterystyka jednostki.

Zakład Karny w Opolu powstał na bazie zakładu karnego przejściowego, w którym wcześniej znajdował się ośrodek przystosowania społecznego. Powierzchnia, którą zajmuje Zakład to 14 612 m².

Pojemność Zakładu Karnego w Opolu wynosi ogółem 152 miejsca. W dniu 25 listopada 2008 r. w jednostce faktycznie przebywało 72 osadzonych, natomiast 23 skazanych przebywało w ODK SW w Turawie. Zarówno w Zakładzie jak i w ODK SW przebywają skazani. W dniu wizytacji stan zaludnienia jednostki był zatem bliski jego połowie pojemności, przy czym należy pamiętać, iż ewidencyjnie osoby

przebywające w ODK SW w Turawie, przypisane są do ZK w Opolu. Zaludnienie niższe od przewidywanej pojemności występowało w Zakładzie także w 2007 r. (75%).

Zakład Karny w Opolu posiada 32 cele mieszkalne, w tym 2 przeznaczone na izbę chorych. W ODK SW w Turawie skazani mają do dyspozycji 8 cel mieszkalnych.

Przebywające w Zakładzie osoby pozbawione wolności (mężczyźni), zaliczani są do następujących grup klasyfikacyjnych: odbywających karę po raz pierwszy (P) oraz młodocianych (M). Należy zauważyć, iż tych ostatnich przebywało tylko trzech. Wg stanu na dzień 25 listopada 2008 r., 53 spośród osadzonych odbywało karę w systemie programowanego oddziaływania a 42 w systemie zwykłym.

3. Ogląd jednostki.

Przeprowadzony ogląd całego terenu Zakładu i pomieszczeń w oddziale mieszkalnym, w tym wizytacja cel oraz uzyskane w związku z tym informacje pozwoliły m.in. stwierdzić, że:

- a. stan cel mieszkalnych jest ogólnie dobry. Wyposażono je w wymagany sprzęt. Stan materaców, koców, prześcieradeł i pościeli, ręczników i ścierek nie budził zastrzeżeń; z racji przeznaczenia jednostki penitencjarnej (zakład karny typu otwartego) skazani korzystają z urządzeń sanitarnych poza celami mieszkalnymi. Niektóre cele - szczególnie na I piętrze - wymagają odnowienia (na suficie widoczne zacieki, ściany wymagają odświeżenia). W części wizytowanych cel w posadzce wyłożonej płytkami PCV widoczne były braki. Wg informacji Dyrektora Zakładu, część cel mieszkalnych objęto planem remontów, część natomiast ten remont już przeszła. We wszystkich celach dopływ światła dziennego był bardzo dobry. Cele oddziału mieszkalnego wyposażono w łóżka tzw. „starego typu”, które nie dysponują zabezpieczeniami przed upadkiem z wyższego piętra;
- b. w Zakładzie obowiązuje ścisły zakaz palenia w celach mieszkalnych, na korytarzach oddziałów oraz podczas pobytu w budynku administracji i służby zdrowia. Palenie tytoniu dozwolone jest w palarni na I piętrze budynku penitencjarnego bez ograniczeń czasowych oraz przy wyjściu z oddziału

- mieszkalnego na boisko sportowe, jak również w trakcie widzeń w wyznaczonym do tego miejscu naprzeciw wartowni;
- c. pomieszczenia ambulatorium Zakładu przeznaczono na gabinety: ogólnolekarski i stomatologiczny. W jednostce funkcjonują dwie cele dla osób chorych. Gabinet służący do badań lekarskich pełni jednocześnie funkcję dyżurki pielęgniarskiej oraz gabinetu zabiegowego. Pomieszczenia mają zaopatrzenie w wodę, są ogrzane, powierzchnie są łatwo zmywalne. W gabinecie ogólnolekarskim przechowywana jest także dokumentacja medyczna osadzonych, którą prowadzi pielęgniarka. Podstawową opiekę medyczną sprawują nad osadzonymi pracownicy medyczni zatrudnieni w ambulatorium Zakładu. Na 0,5 etatu zatrudnieni są 2 lekarze: lekarz chorób wewnętrznych – zarazem Kierownik ZOZ ZK Opole oraz lekarz stomatolog. Konsultacje specjalistyczne dla skazanych odbywają się w Areszcie Śledczym w Opolu lub w szpitalu powszechnej służby zdrowia w Opolu. Średni personel medyczny stanowi 1 pielęgniarka (funkcjonariusz SW) - obecnie na urlopie wychowawczym - oraz pielęgniarka na 1/5 etatu (pracownik cywilny). W ramach zastępstwa zatrudniono pielęgniarkę na umowę zlecenia. Dyrektor Zakładu planuje przygotowanie pomieszczenia socjalnego dla pracowników tamtejszej służby zdrowia. W jego ocenie, należy także dążyć do zatrudnienia drugiej pielęgniarki na etacie funkcjonariusza SW. Trudności, na jakie napotyka służba medyczna to w ocenie Dyrektora: obecna baza lokalowa ZOZ ZK Opole oraz wzrastające sukcesywnie standardy sanitarne. W ZOZ ZK Opole oprócz regulaminu porządkowego jest ustanowiona *procedura postępowania po ekspozycji zawodowej na krew i inny potencjalnie infekcyjny materiał [IPIM] mogący zawierać HIV*;
- d. ZOZ ZK Opole jest zaopatrywany w leki przez aptekę „okręgową”, usytuowaną przy AŚ Opole. Informację o prawach pacjenta umieszczono przed gabinetami; tym samym osoby oczekujące na wizytę mogą się z nim zapoznać;

- e. w jednostce nie wykonuje się kary dyscyplinarnej osadzenia w celi izolacyjnej, bowiem skazani, którzy popełnią przekroczenie naruszające w poważnym stopniu obowiązującą w zakładzie karnym dyscyplinę i porządek są poddawani ocenie przez Komisję Penitencjarną i przenoszeni do zakładu karnego typu półotwartego lub zamkniętego. W Zakładzie funkcjonują natomiast dwie cele służące do odizolowania skazanego od pozostałych osadzonych, np. w przypadku powrotu do jednostki penitencjarnej pod wpływem alkoholu czy też innych substancji odurzających. Cella zabezpieczająca została wyposażona zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- f. w Zakładzie funkcjonuje dwie świetlice, do których dostęp osadzonych jest nieograniczony. Pierwsza z nich usytuowana jest na parterze budynku i przylega do kantyny. Jej wyposażenie to: telewizor, stoły i krzesła oraz akwarium. Wg planów Dyrektora wskazana świetlica jest przeznaczona do remontu. Druga ze świetlic znajduje się w suterenie budynku penitencjarnego. W drugiej ze świetlic znajdują się poza stołami i krzesłami, dwa stoły do ping-ponga, tzw. „piłkarzyki”, telewizor oraz stół do bilardu. Obok tej świetlicy funkcjonuje sala ćwiczeń siłowych, z której można korzystać w godz. od 9.30 do 19.50. Wg oświadczenia Dyrektora Zakładu sprzęt znajdujący się w sali ćwiczeń posiada niezbędne atesty. W sali ćwiczeń umieszczono także drabinki. Należy zauważyć, iż wszystkie osoby chętne do korzystania z sali ćwiczeń muszą posiadać zgodę lekarza, w której zawarta jest informacja o braku przeciwwskazań do podejmowania tego typu aktywności;
- g. biblioteka Zakładu Karnego oferuje osadzonym 6700 pozycji książkowych. Wśród nich wymienić można także komentarze do kodeksu karnego czy też kodeksu karnego wykonawczego. Na stałe z biblioteki (w dn. wizytacji) korzystało 42 skazanych. W bibliotece dostępna jest także prasa (Nowa Trybuna Opolska i Gazeta Opolska). Należy też zauważyć, iż osadzeni korzystający z przepustek, pracujący na zewnątrz, wychodzący na zewnątrz na zajęcia ko czy do kościoła mają możliwość nabycia prasy oraz przynoszenia jej do Zakładu;

- h. osadzeni korzystają z dwóch łazni umieszczonych na każdej kondygnacji mieszkalnej. W tych pomieszczeniach usytuowano stanowiska prysznicowe i umywalki oraz ubikacje. Na kondygnacji górnej znajduje się trzy stanowiska prysznicowe, siedem umywalek oraz trzy sanitariaty. W pomieszczeniach, w których mieści się łazienka tzw. „górna” występują zacieki oraz grzyb na suficie. Sanitariaty, z których korzystają osadzeni, są zaniedbane i brudne. W łazni na kondygnacji dolnej znajduje się pięć stanowisk prysznicowych, pięć umywalek oraz trzy sanitariaty. W pomieszczeniach łazni dolnej występują zacieki na suficie. Na stanowiskach prysznicowych brakowało mat antypoślizgowych; stan toalet był natomiast podobny do wyżej wskazanego na kondygnacji górnej. Wg informacji przedstawionych przez Dyrektora, osadzeni mimo starań administracji nie szanują pomieszczeń i urządzeń znajdujących się w łazni;
- i. Zakład nie dysponuje typowymi polami spacerowymi. Do dyspozycji osadzonych przeznaczono tereny rekreacyjno-sportowe (boisko do piłki nożnej oraz boisko do tenisa ziemnego/siatkówki/koszykówki). Osadzeni mogą poruszać się indywidualnie i w grupach po tym terenie w godzinach określonych w porządku wewnętrznym (różnym ze względu na porę roku);
- j. jednostka dysponuje jedną salą widzeń, w której zorganizowano 6 stanowisk do udzielania widzeń (stolik wraz z krzesłami). W Zakładzie nie funkcjonuje pomieszczenie do udzielania widzeń, o których mowa w art. 138 § 1 pkt 3 kodeksu karnego wykonawczego [Kkw.]. Drugie miejsce, w którym odbywają się widzenia, jest usytuowane na zewnątrz budynku, na świeżym powietrzu naprzeciwko wartowni. Wykorzystywane jest podczas sprzyjających warunków atmosferycznych;
- k. posługi religijne w tym msze św. odbywają się w kaplicy usytuowanej na terenie Zakładu. Część osadzonych korzysta z nabożeństw i posług religijnych poza terenem jednostki penitencjarnej. Ponadto skazani mogą korzystać z kaplicy w każdym czasie, w godzinach wskazanych w porządku wewnętrznym. W jednostce zatrudniony jest na 1/5 etatu kapelan z Parafii św. Michała. W chwili obecnej nie są prowadzone posługi religijne innych wyznań;

- l. Zakład nie posiada własnej kuchni, bowiem posiłki dla osadzonych w jednostce są przygotowywane w Areszcie Śledczym w Opolu i dostarczane w specjalnych pojemnikach i termosach (dania ciepłe) wyznaczonym do tego pojazdem. Posiłki wydawane są skazanym w stołówce, choć ich spożywanie - poza obiadem - jest dozwolone także w celach mieszkalnych. Obiad skazani spożywają w jadalni. Skazani mogą przygotowywać sobie dodatkowe posiłki w pomieszczeniu kuchennym, wyposażonym w kuchenkę elektryczną;
- m. Zakład dysponuje pomieszczeniami warsztatowymi, w których znajduje się sprzęt wykorzystywany przy remontach prowadzonych we własnym zakresie oraz narzędzia i urządzenia używane podczas organizowanych kursów zawodowych. W ostatnich latach były prowadzone kursy zawodowe: brukarza, dekarza, elektryka, malarza, operatora wózków widłowych.

4. Rozmowy przeprowadzone z osadzonymi.

W Zakładzie Karnym w Opolu przeprowadzono rozmowy w cztery oczy na podstawie anonimowego kwestionariusza z 10 osadzonymi, w tym z trzema osadzonymi młodocianymi. W dniu wizytacji na terenie jednostki nie przebywali osadzeni należący do grup najbardziej narażonych na nieprawidłowe traktowanie, tj. tzw. niebezpieczni, ukarani dyscyplinarnie karą umieszczenia w celi izolacyjnej, cudzoziemcy, osoby chronione, niepełnosprawni czy też skazani, którzy ukończyli 60 roku życia. W związku z tym rozmowy przeprowadzono z losowo wybranymi osadzonymi.

Rozmowy odbyły się w odrębnych pomieszczeniach, w sposób, który uniemożliwiał osobom postronnym zapoznanie się z treścią odpowiedzi udzielanych przez osoby pozbawione wolności.

Przeprowadzone rozmowy dostarczyły opinii w przedmiocie przestrzegania podstawowych praw osób pozbawionych wolności i atmosfery panującej w Zakładzie. W przeważającej większości osadzeni pozytywnie oceniali realizację przysługujących im uprawnień. Uwagi krytyczne dotyczyły:

1. w zakresie **warunków panujących w celi mieszkalnej**: małej powierzchni celi oraz okoliczności, iż pomimo nie wykorzystywania wszystkich miejsc sypialnych w celi, nie zostały z niej usunięte niewykorzystywane łóżka;
2. **mycia się i kąpieli**: osadzeni podnosili zarzut, iż ciepła woda jest dostępna tylko w wyznaczonych godzinach, szczególnie akcentując, że ciepłej wody nie ma w niedzielę;
3. **wyżywienia**: zbyt małych porcji oraz małego urozmaicenia tych posiłków. Należy jednak zauważyć, iż osiem na dziesięć osób wskazało, że jedzenie jest dobre (7) lub dość dobre (1);
4. **warunków dokonywania zakupów na wypiskę**: zbyt wysokich cen produktów w kantynie (7/10 osadzonych);
5. **opieki zdrowotnej**: nie wydawania osadzonym antybiotyków oraz podawania na różne schorzenia tych samych medykamentów;
6. **zajęć kulturalno-oświatowych**: złego stanu technicznego stołu do bilardu (pojedyncza uwaga);
7. **posług religijnych**: braku zgody na wychodzenie na mszę św. na zewnątrz, w sytuacji w której ten właśnie osadzony pracuje poza Zakładem (pojedyncza uwaga);
8. **zatrudnienie**: niskiego wynagrodzenia za wykonywaną pracę (pojedyncza uwaga);
9. W trakcie rozmów z osadzonymi przedstawiciele Rzecznika **nie odebrali żadnych uwag** w zakresie: otrzymywania paczek, korzystania ze spaceru, sposobu realizacji widzeń, korespondencji, korzystania z aparatów telefonicznych czy możliwości korzystania z książek i prasy.

5. Ocena traktowania osób pozbawionych wolności.

Z informacji uzyskanych od administracji Zakładu wynika, że osadzeni nie kierowali pozwów do sądu w związku z działalnością jednostki.

Przeprowadzony przez przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, ogląd cel mieszkalnych oraz pomieszczeń używanych przez osadzonych, nie daje podstaw do stwierdzenia, aby warunki bytowe, czy też inne okoliczności osadzenia, były dla

osób pozbawionych wolności na tyle dolegliwe, aby mogły prowadzić do okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania.

W ocenie wizytujących, atmosfera w jednostce penitencjarnej jest dobra, relacje między osadzonymi, a wychowawcami i oddziałowymi wydają się być prawidłowe, na co generalnie wskazują wyniki przeprowadzonych rozmów. Należy jednak zauważyć, iż dwóch osadzonych wskazało w rozmowie, na niewłaściwe zachowanie funkcjonariusza(y) Służby Więziennej. Pierwszy z rozmówców poinformował, że został poniżony słownie oraz, że funkcjonariusz naruszył jego nietykalność cielesną. Drugi z rozmówców wskazał natomiast, iż funkcjonariusz Służby Więziennej naruszył nietykalność cielesną innego osadzonego. Żaden z rozmówców nie chciał podać bliższych danych dotyczących funkcjonariusza oraz miejsca i czasu tego (tych) zdarzeń. Drugi z rozmówców poinformował tylko, że funkcjonariusz, o którym mówił, już nie pracuje w Zakładzie Karnym w Opolu. Obaj osadzeni wskazywali również, że w Zakładzie pracują funkcjonariusze, którzy odnoszą się do nich w sposób nieprawidłowy oraz przeprowadzają nieuzasadnione kontrole cel.

Osadzeni oceniając pracę wychowawców wskazywali, iż wychowawca(y) są kompetentni oraz pomocni (8 na 10 osób było tego zdania). Pojedyncze uwagi krytyczne wobec wychowawcy dotyczyły: jego kompetencji oraz chęci pomocy skazanym. Dwóch osadzonych personalnie wskazało, iż wychowawca Lesień (Lesiak) cyt. „gubi wnioski pochwalne, obiecuje pomoc i nic nie robi czy, że wymaga częstego przypominania”.

W 2007 r. w Zakładzie zarejestrowano 6 skarg oraz 42 prośby. Wszystkie wniesione skargi dotyczyły decyzji Komisji Penitencjarnej o zmianie podgrupy klasyfikacyjnej (degradacji skazanych). Prośby natomiast dotyczyły m.in. przetransportowania i wydania zaświadczeń. W roku 2008 (wg stanu na dzień 25.11.2008 r.) do Zakładu wpłynęły 4 skargi dotyczące: odmowy skierowania na badania (prześwietlenie), niewłaściwego traktowania przez funkcjonariusza oraz dwie dotyczące decyzji Komisji Penitencjarnej o zmianie podgrupy klasyfikacyjnej (degradacji skazanych). Ostatnia ze skarg jest w trakcie rozpoznania, pozostałe zostały uznane za bezzasadne. Dwóch osadzonych zaznaczyło w trakcie rozmów, iż nie

wniosło skarg z obawy o negatywne konsekwencje, które później mogłyby ich spotkać.

Wg prowadzonego od 2007 r. rejestru, jednostka penitencyjna skierowała do organów ścigania pięć zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (dot. ucieczki z miejsca pracy, ucieczki z ODK SW w Turawie, posiadania środków odurzających, nie powrócenia do jednostki penitencjarnej w terminie 3 dni po upływie wyznaczonego terminu, sfałszowania dokumentu dotyczącego zatrudnienia).

Wszyscy osadzeni, z którymi rozmawiano, deklarowali, że „nie grypsują” i nie doznali przykrości ze strony innych osadzonych.

7. Analiza dokumentacji jednostki.

Po przeanalizowaniu tekstu porządku wewnętrznego, regulującego życie osadzonych w Zakładzie, nie stwierdzono jego niezgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi. Postanowienia w nim zawarte zredagowano w sposób przejrzysty i jednoznaczny. Egzemplarze porządku wewnętrznego znajdują się w celach mieszkalnych, co sprawdzono w czasie ich wizytacji oraz potwierdzili sami osadzeni w rozmowach.

Treść sporządzonych w jednostce Analiz stanu ładu, dyscypliny i nastrojów w Zakładzie Karnym w Opolu za rok 2006 i 2007 wskazuje, że w 2006 r. odnotowano 27 wypadków nadzwyczajnych, wśród których 20 stanowiły ujawnione przypadki posiadania środków łączności, 6 zdarzeń dotyczyło posiadania środków odurzających oraz 1 przypadek ujawnienia alkoholu na terenie jednostki penitencjarnej. W ocenie administracji Zakładu, przyczyną takiego stanu rzeczy było zwiększenie się stanu zaludnienia jednostki oraz zwiększenie liczby wyjść skazanych zarówno do pracy jak i w formie nagrody. W celu przeciwdziałania temu zjawisku, dokonano intensyfikacji szkoleń dla funkcjonariuszy działu ochrony w zakresie sposobów przeszukiwań i kontroli skazanych. Każdy przypadek znalezienia ww. przedmiotów był omawiany na odprawach działu ochrony. Ponadto kierownik działu penitencyjnego na spotkaniach ze skazanymi informował ich o prawnych konsekwencjach posiadania ww. przedmiotów.

Wydaje się, iż opisane powyżej działania przyniosły skutek, bowiem już w 2007 r. nastąpił znaczny spadek ilości znalezionych środków łączności na terenie ZK Opole. Generalnie, w 2007 r. miało miejsce 9 wypadków nadzwyczajnych. W tym okresie odnotowano 5 przypadków ujawnienia telefonów komórkowych, 2 przypadki odnalezienia alkoholu na terenie jednostki oraz po jednym przypadku znalezienia środków odurzających i środków psychotropowych.

Należy zauważyć, iż od października 2004 r. do listopada 2007 r. w Zakładzie nie przebywał żaden skazany deklarujący przynależność do podkultury przestępczej. W listopadzie 2007 r. do Zakładu z ZK Nysa przybył osadzony deklarujący przynależność do podkultury przestępczej, jednakże już w dniu następnym po przyjeździe, po zapoznaniu się z realiami Zakładu zrezygnował z udziału w podkulturze przestępczej.

Analiza protokołu z wizytacji Zakładu, przeprowadzonej w dniu 31 sierpnia 2007 r. przez sędziego penitencjarnego, nie nasuwa uwag.

Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Opolu w protokole z kontroli sanitarnej przeprowadzonej w dn. 14.11.2008 r. w ZOZ ZK Opole stwierdził natomiast następujące nieprawidłowości: *„brak w placówce zatwierdzonego przez UM w Opolu programu gospodarki odpadami medycznymi”*, *„niesystematyczny odbiór odpadów medycznych, 1 x w miesiącu. Ustawa odpadach (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)¹”*.

8. Wnioski i zalecenia.

Czynności przeprowadzone przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich pozwoliły uznać, że - generalnie rzecz biorąc - w Zakładzie Karnym w Opolu przestrzegane są prawa osób pozbawionych wolności. Traktowani są oni z poszanowaniem godności ludzkiej. Niepotwierdzone zarzuty dwóch osadzonych, nie mogą wpłynąć na wskazaną ocenę.

¹ Prawidłowa podstawa prawna winna być następująca: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.)

Należy pozytywnie ocenić atmosferę panującą w jednostce penitencjarnej, w tym: w relacjach funkcjonariusze - osadzeni, co znalazło odzwierciedlenie w przebiegu rozmów ze skazanymi.

Przeprowadzona wizytacja zapobiegawcza Krajowego Mechanizmu Prewencji pozwala na sformułowanie następujących wniosków i zaleceń:

1. pilnej realizacji wymagają polecenia zawarte w protokole z kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu z dnia 14.11.2008 r.;
2. należy dokonać szczegółowej analizy cen produktów dopuszczonych do sprzedaży w kantynie Zakładu;
3. w przypadku utrzymywania się zaludnienia jednostki na poziomie obecnym, zasadne wydaje się wskazywanie osadzonym na miejsce spoczynku dolnego łóżka, zwłaszcza do czasu wyposażenia łóżek wyższej kondygnacji w stosowne zabezpieczenia;
4. proponuje się usunięcie z cel mieszkalnych części łóżek niewykorzystywanych w chwili obecnej;
5. niezbędne wydaje się zwrócenie uwagi i pouczenie osadzonych, ażeby w większym stopniu dbali o stan pomieszczeń i urządzeń łaźni i sanitariatów. Funkcjonariusze powinni dołożyć starań w celu wyegzekwowania od osadzonych utrzymania czystości w tych miejscach.

Za zespół wizytujący:

mgr Małgorzata Mazur
Starszy radca